

VYHLÍDKY NAD PŘÍTOKY VLTAVY [Ivan Klich]

OTAVA
LUŽNICE
SÁZAVA
BEROUNKA

VYHLÍDKY NAD PŘÍTOKY VLTAVY

Ivan Klich

Grada Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné
či elektronické knihy nesmí být reprodukována
a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě
bez předchozího písemného souhlasu nakladatele.
Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Ivan Klich
VYHLÍDKY NAD PŘÍTOKY VLTAVY

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz
www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401
fax: +420 234 264 400
jako svou 6715. publikaci

Odpovědná redaktorka Alice Zavadilová
Grafická úprava Martin Dubský
Sazba Martina Mojzesová
Jazyková korektura Martina Mojzesová
Fotografie Ivan Klich
Mapky zdroj: mapy.cz
Počet stran 232
První vydání, Praha 2017
Vytiskla tiskárna FINIDR

© Grada Publishing, a.s., 2017
Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2017

ISBN 978-80-271-9970-9 (ePub)
ISBN 978-80-271-9969-3 (pdf)
ISBN 978-80-271-0550-2 (print)

ÚVOD

Vážení čtenáři, v loňském roce jste měli možnost zakoupit si mou publikaci *Vltavské vyhlídky*, která vás seznámila s vyhlídkami nad řekou Vltavou v úseku od zvíkovských mostů v blízkosti státního hradu Zvíkov až po pražský Vyšehrad.

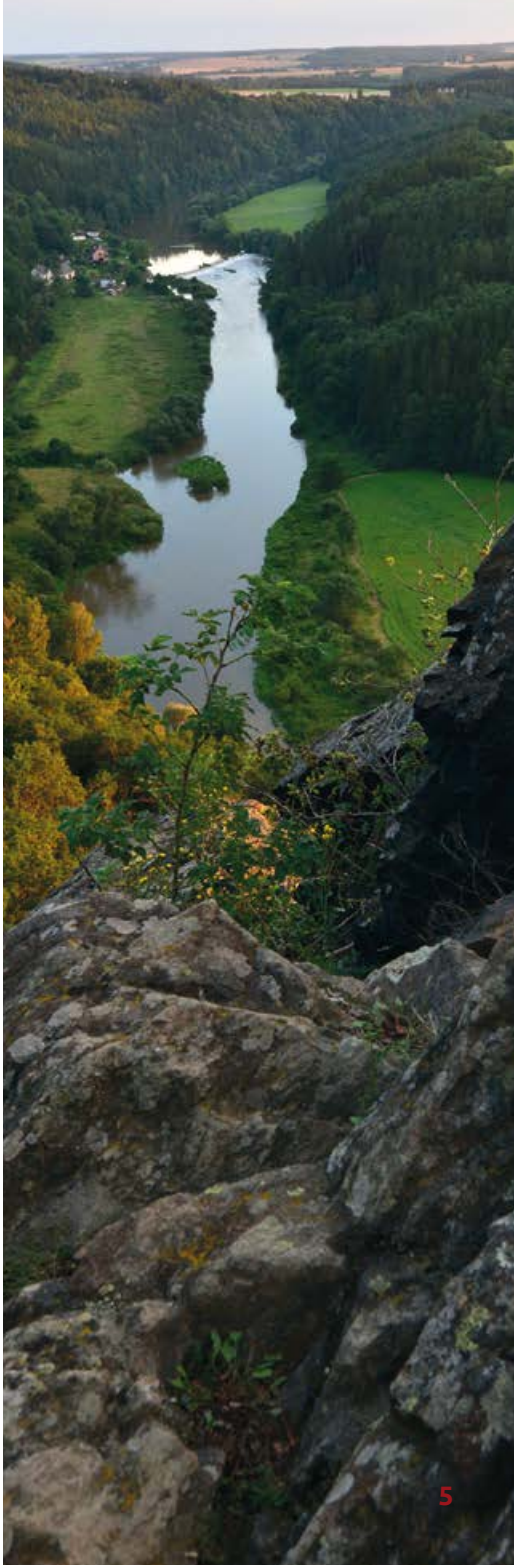
Nyní se vám dostává do rukou její volné pokračování. Jeho předmětem je 64 vyhlídkových míst nad přítoky Vltavy, kterými jsou z pravé strany Lužnice a Sázava, z levé strany Otava a Berounka.

Otava je svou délkou 111,7 km nejkratším přítokem Vltavy. Vzniká soutokem Vydry a Křemelné u Čeňkovy Pily na Šumavě. Do Vltavy se v rámci Orlické přehrady vlévá pod státním hradem Zvíkov. Ještě před Zvíkovem se do Otavy vlévá z levé strany Lomnice pramenící jako Smolivecký potok v Brdech a mající délku 59,5 km.

Lužnice, pramenící na rakouské straně Novohradských hor, má délku 208 km. Vyznačuje se například tím, že reguluje množství vody mnoha rybníků ve svém povodí (např. Rožmberku). Do Vltavy se vlévá kousek za Týnem nad Vltavou.

Sázava pramení jako Stružný potok 1 km od Šindelného vrhu na Českomoravské vrchovině. Její tok je dlouhý 225,9 km. Do Vltavy se vlévá kousek od obce Davle několik málo kilometrů před Prahou.

Berounku s jejími 139,1 km musíme měřit v Plzni od místa soutoku Mže a Radbuzy. V těsné blízkosti Lahovického mostu se do Vltavy vlévá v místě mezi Zbraslaví a pražskou částí Modřany. Do skupiny berounských vyhlídek zahrnu

také tři vyhlídky na Mži, která pramení v Německu v Griesbašském lese a jejíž tok je dlouhý 106,5 km.

Všechny tyto čtyři vltavské přítoky jsou v určitých částech svého toku využívány jako vodácké. Nejoblíbenější je díky největší délce splavnosti Sázava. Jaký je zásadní rozdíl mezi vltavskými vyhlídkami a vyhlídkami nad jejími přítoky? Ty vltavské jsou z převážné části nad tzv. výsepními (vnějšími) břehy říčních zákrut a dále nad hladinou přehrad Vltavské kaskády (Orlická, Kamýcká, Slapská a Štěchovická přehrada). Do bezprostřední blízkosti mnohých z nich se lze dostat motorovým vozidlem či na kole. Počet vyhlídek nad meandry vltavských přítoků je menší, skály meandrů jsou nižší a nad přehradami se nacházejí jen výjimečně. Jejich tok je užší, což je v mnoha případech důvodem toho, že výhled na ně je skryt porostem různého druhu. Z hlediska přístupu dopravním prostředkem jsou na tom obdobně jako Vltava.

Povídání o jednotlivých vyhlídkách včetně fotografií, souřadnic, popisu přístupu (autem, autobusem, na kole či pěšky) a výřezu z turistických map je za sebou v průběhu toku jednotlivých řek řazeno v pořadí po proudu bez ohledu na to, na jakém břehu se vyskytují.

Pokud jde o pořadí řek, zvažoval jsem několik hledisek – jde-li o levý nebo pravý přítok, podle délky toku, případně podle počtu vyhlídek. Víím, že vodáci, chataři i chalupáři jsou té či oné řece jinak nakloněni a často bývají silnými patrioty. Jelikož mezi mini nechci vyvolávat vášně, řadím řeky v pořadí bez jakéhokoli kritéria nebo spíše tak, jak jsem jejich návštěvu na jaře, v létě a částečně na podzim roku 2016 uskutečnil.

Vyhlídky jsou pojmenovány tak, jak uvádějí turistické mapy nebo jak je nazývají místní obyvatelé. Některé vyhlídky jsou známy více, některé méně. Některé vyhlídky se nacházejí v těsné blízkosti a výhled z nich se liší jen málo, proto je zahrnuji do jedné kapitoly. Většina vyhlídek je přístupná po turistických trasách nebo naučných stezkách, k některým se dostanete jen pomocí popisu trasy nebo díky souřadnicím, které budou záměrně uvedeny. Všechny vyhlídky mají své kouzlo, přitahují vyznavače kratších či delších výletů v kruhu rodinném i individuální turisty, jsou cílem zamilovaných i stále se milujících párů nebo prostě jen romantiků, amatérské či profesionální fotografy nevyjímaje.

Přeji vám pohodové putování, hezké počasí, dobrý výhled, romantický východ či západ slunce a dobré světlo.

OBSAH

[1]	OTAVA – SKALNÍ VYHLÍDKA MÁJOVKA
– výhled na Otavu pod skálou Májovka	11
[2]	OTAVA – SKALNÍ VYHLÍDKA NA SEKYRCE
– výhled na Otavu za Pískem	15
[3]	OTAVA – VYHLÍDKA ČÍŽOVÁ
– výhled na Otavu u PP Dubná	19
[4]	OTAVA – VYHLÍDKA U RYBÁRNY
– výhled na Otavu za Vráží u Písku	23
[5]	OTAVA – VYHLÍDKA KRKAVČINA
– výhled na soutok Otavy s Lomnicí u Oslova	27
[6]	OTAVA – VYHLÍDKA U SOUTOKU
– výhled na soutok Otavy s Lomnicí	31
[7]	OTAVA – VYHLÍDKA ÚSTÍ LOMNICE
– výhled na soutok Otavy s Lomnicí a na Otavu za soutokem	35
[8]	LOMNICE – VYHLÍDKA KRKAVČÍ SKÁLA
– výhled na Lomnici	39
[9]	OTAVA – VYHLÍDKA HRAD ZVÍKOV
– výhled na hrad Zvíkov ze západní strany	43
[10]	LUŽNICE – VYHLÍDKA NA PARKÁNECH
– výhled na Tábor	47
[11]	LUŽNICE – VYHLÍDKY NÁPRSTKOVA, PASOVSKÉHO
A GUTHA-JARCOVSKÉHO
– výhled na Lužnici pod Bechyní	51
[12]	LUŽNICE – VYHLÍDKA SOUTOK LUŽNICE S VLTAVOU
– výhled na Neznašov u Týna nad Vltavou	55
[13]	SÁZAVA – VYHLÍDKA ŠEPTOUCHOV
– výhled na Ledec nad Sázavou	59
[14]	SÁZAVA – VYHLÍDKA CHABEŘICKÉ SKÁLY
– výhled na Sázavu za Zručí nad Sázavou	63
[15]	SÁZAVA – ČERTOVA VYHLÍDKA
– výhled na Sázavu v okolí Kácova	67
[16]	SÁZAVA – VYHLÍDKY NA STŘÍBRNÉ A HRAD ČESKÝ
ŠTERNBERK
– výhled na Sázavu pod hradem a na hrad	71
[17]	SÁZAVA – VYHLÍDKA RATAJSKÝ VÝHLED
– výhled na Sázavu u Ratajů nad Sázavou a na meandr Na Ostrově	75

[18]	SÁZAVA – VYHLÍDKA PLUŽINY	79
	– výhled na řeku Sázavu a městskou část Černé Budy	
[19]	SÁZAVA – VYHLÍDKA KRKAVČÍ SKÁLA	83
	– výhled na Sázavu, Černé Budy a Plužiny	
[20]	SÁZAVA – ŽAMPAŠSKÁ VYHLÍDKA	89
	– výhled na Sázavu u Žampachu a železniční viadukt	
[21]	SÁZAVA – VYHLÍDKY RAISOVA, KLICPEROVA A KLIMENTOVA U TŘEBSÍNA	93
	– výhled na Sázavu	
[22]	SÁZAVA – VYHLÍDKY HADÍ SKÁLA A TŘEŠTIBOK	97
	– jižně od obce Petrov v katastru města Jílové u Prahy	
[23]	SÁZAVA – VYHLÍDKA ORLÍ HNÍZDO	101
	– výhled na soutok Sázavy s Vltavou u Davle	
[24]	MŽE – VYHLÍDKA ALTÁN U SVOJŠÍNA	105
	– výhled na Mži a chatovou osadu	
[25]	MŽE – VYHLÍDKA PŘEHRADA HRACHOLUSKY	109
	– výhled na přehradu Hracholusky	
[26]	MŽE – VYHLÍDKA ČERTOVA KAZATELNA U RADČIC	113
	– mezi plzeňskou zoo a obcí Radčice	
[27]	BEROUNKA – VYHLÍDKA MALOCHOVA SKÁLA	117
	– výhled na Berounku v místě PP Malochova skála	
[28]	BEROUNKA – VYHLÍDKY HOLÝ VRCH A KOZÍ BOUDA	121
	– výhled na Berounku v okolí obce Bukovec	
[29]	BEROUNKA – VYHLÍDKA ZŘÍCENINA HRADU VĚŽKA	125
	– výhled na Berounku pod zříceninou a vodácké tábořiště	
[30]	BEROUNKA – VYHLÍDKA PORADNÍ SKÁLA	129
	– na naučné stezce Chrást severně od Chrástu u Plzně	
[31]	BEROUNKA – VYHLÍDKA HAVLOVA SKÁLA	133
	– výhled na Berounku u Horního Liblína	
[32]	BEROUNKA – VYHLÍDKA NAD SOUTOKEM STŘELY S BEROUNKOU U LIBLÍNA	139
	– před obcí Liblín v okrese Rokycany	
[33]	BEROUNKA – VYHLÍDKA TŘÍMANSKÉ SKÁLY	143
	– výhled na Berounku v PR Třímanské skály	
[34]	BEROUNKA – VYHLÍDKA ZŘÍCENINA HRADU KRAŠOV	149
	– výhled na Berounku u Kozojed	

[35]	BEROUNKA – VYHLÍDKA NA PLAZU	153
	– výhled na Berounku u obce Chlum	
[36]	BEROUNKA – VYHLÍDKA NA PLAZÍCH	157
	– výhled na Berounku u obce Zvíkovec	
[37]	BEROUNKA – VYHLÍDKY TÝŘOV A TÝŘOVICKÉ SKÁLY	161
	– výhled na Berounku pod zříceninou hradu Týřov a v NPR Týřov	
[38]	BEROUNKA – VYHLÍDKA ČERTOVA SKÁLA	167
	– výhled na Berounku pod PR Čertova skála a u Kouřimecké rybárny	
[39]	BEROUNKA – VYHLÍDKA NEZABUDICKÉ SKÁLY	171
	– výhled na Berounku pod PR Nezabudické skály	
[40]	BEROUNKA – VYHLÍDKA NA HŘEBÍNKU	175
	– výhled na Berounku v Roztokách u Křivoklátu	
[41]	BEROUNKA – VYHLÍDKA PARAPLÍČKO	179
	– výhled na Berounku v Roztokách u Křivoklátu a pod PR Na Babě	
[42]	BEROUNKA – VYHLÍDKA BRDATKA	183
	– výhled na Berounku pod masivem Brdatka	
[43]	BEROUNKA – VYHLÍDKY PĚNČINA A MASARYKOVA	187
	– výhled na Berounku pod Zbečnem	
[44]	BEROUNKA – VYHLÍDKA ČERCHOV	191
	– výhled na Berounku u Nižboru	
[45]	BEROUNKA – VYHLÍDKA ZÁMEK NIŽBOR	195
	– výhled na Berounku pod zámek Nižbor	
[46]	BEROUNKA – VYHLÍDKA ZDEJCINA	199
	– výhled na Berounku pod Hýskovem	
[47]	BEROUNKA – VYHLÍDKA ZŘÍCENINA HRADU TETÍN	203
	– výhled na Berounku pod Tetínem a Tetínskými skalami	
[48]	BEROUNKA – VYHLÍDKY ŠANŮV KOUT A LOM ALKAZAR	207
	– výhled na Berounku pod lomy před Srbskem	
[49]	BEROUNKA – VYHLÍDKA TOMÁŠKŮV LOM	213
	– výhled na Berounku u obce Korno	
[50]	BEROUNKA – VYHLÍDKY MONTANA, HLADKÁ SKÁLA A KAZÍN	217
	– výhled na Berounku u Černošic	
[51]	BEROUNKA – VYHLÍDKA PG STAŇKOVKA	223
	– výhled na Berounku u Černošic	
[52]	BEROUNKA – VYHLÍDKA VYHLÍDKOVÉ VĚŽE LAHOVICE	227
	– výhled na soutok Berounky s Vltavou	

Vyhlídká Májovka, pohled na Otavu po proudu

GPS vyhlídky: 49.3064769N, 14.1079600E

Naše putování začneme na Otavě, jejímž prvním vyhlídkovým místem je vyhlídka Májovka. Svě jméno dostala podle poměrně vysokých skal na levém břehu Otavy. Skály jsou mimochodem využívány k lezení a slaňování. Příchod k vyhlídce je poměrně rovný, hranu vyhlídky pak tvoří několik různě velkých skalních výběžků. Pokud chcete z výhledu něco mít, musíte na ty výběžky vylézt. Je tedy nutná opatrnost. V některých částech je výhled částečně zakryt nebo alespoň omezen duby, borovicemi a smrky.

VYHLÍDKA

Vyhlídka nabízí pohled na tok Otavy do vzdálenosti zhruba 500 metrů. I kdyby nebyly okraje výhledu stíněny stromy, výhled by delší nebyl, neboť tok Otavy vytváří na obou stranách poměrně ostrou zákrutu. Podél protilehlého břehu vede červená turistická trasa totožná s trasou naučné Čertovy stezky. Stezka však vidět není, neboť hustý lesnatý porost sahá až ke břehu.

PŘÍSTUP

Vyhlídka se nachází kousek za okresním městem Písek. Do Písku se dostanete vlakem z nádraží Praha-Smíchov po trati č. 200 nebo z Tábora po trati č. 201. Jezdí sem autobusy ze všech okolních měst včetně Prahy či Českých Budějovic. Vede sem silnice I/20 E49 z Prahy, resp. z Příbrami, a v opačném směru z Českých

Budějovic, a silnice II/29 z Tábora. Od hlavního vlakového nebo autobusového nádraží přes plavecký stadion vede po levém břehu proti proudu řeky modrá turistická trasa. Pokud téměř v závěru ulice Vratislavovy kousek za značkou „zákaz vjezdu všech motorových vozidel“ sejdete z asfaltové silnice doleva na lesní pěšinu, dostanete se na bývalou červenou turistickou trasu a můžete ještě před vyhlídkou Májovka

zahlédnout část Otavy z vrcholu Václavské skály vysoké 408 m n. m.

ZAJÍMAVOSTI V OKOLÍ

Věnujme se v této kapitole samotné řece Otavě. Této řece dávají punc města, kterými protéká – například Sušice, Horažďovice, Strakonice či Písek. Bývá označována jako osa prastarého Prácheňského kraje, dostala též přívlastko zlatonosná, je velmi oblíbená mezi vodáky. Způsob, jakým Otava vznikla, je další její velkou zajímavostí či zvláštností. Otava vlastně

nepramení. Její název se používá až od místa soutoku říček Křemelná a Vydra u Čeňkovy pily na Šumavě. Ani divoká Vydra nemá svůj pramen. Vzniká soutokem potoků Modravský nebo taky Luzný, Roklanský a Filipohutský. Modravský, resp. Luzný potok pramení na severozápadním svahu Luzného (1 373 m n. m.) v nadmořské výšce 1 210 m. Řeka Otava tudíž vzniká právě zde. Její tok je dlouhý téměř 112 km a posledních 19 km až k soutoku s Vltavou je součástí Orlické přehrady. Víte, jaký má Otava primát? Mnozí se domnívají, že nejstarším kamenným mostem v Čechách je

Pohled na Otavu z Václavské skály

Karlův most v Praze. Není tomu tak. Toto prvenství patří kamennému mostu ze 13. století, přemostujícímu Otavu v královském městě Písek. Významnějšími přítoky Otavy jsou říčky Volšovka, Volyňka, Blanice či Lomnice. V historii byla Otava využívána k rýžování zlata, lovu perlorodek, voroplavbě a v 18. a 19. století ke splavování dřeva. Otava je oblíbená mezi vodáky. Za nejtěžší úsek je považována část toku mezi Čeňkovou pilou a Radešovem. Kromě toho zde platí dva omezující faktory, jimiž jsou nutnost vyššího stavu vody a fakt, že

v tomto úseku protéká Otava Národním parkem Šumava.

Skály na okraji vyhlídky Májovka

Otava pod Májovkou

Plošina vyhlídky Májovka

Otava proti proudu s Pískem na obzoru

GPS vyhlídky: 49.3262797N, 14.1551844E

Je nutné projít centrem města Písek okolo Otavy a za městem pokračovat ještě pár set metrů, abyste se dostali k další skalní vyhlídce, která nese název Na Sekyrce. Vyhlídková plošina na okraji asi 40 metrů vysoké skály je mírně skloněná, z jejího povrchu vyčnívají špičky kamenů a na okrajích rostou duby a lísky. Na okrajích není radno se příliš nahýbat, spád na cestu pod skálou je prakticky kolmý.

VYHLÍDKA

Z vyhlídky se nabízí duby a lískami částečně stíněný výhled na Otavu proti proudu. V dále se rýsuje věž kostela Narození Panny Marie. Tok řeky po proudu je zastíněn téměř celý.

PŘÍSTUP

Z předchozí vyhlídky se musíme vrátit po modré do centra Písku a projít jej po nábřeží až k novému mostu. Odtud vede zelená turistická trasa až pod skálu vyhlídky. Koresponduje s cyklostezkou 1225 a od rozcestí U Sulana s naučnou stezkou Od Ptáčkovny k Caisům. Skála vyhlídky se nachází pár metrů před pravotočivou zatáčkou turistické cesty, resp. cyklotrasy s kovovým zábradlím. Od cesty na vrchol vyhlídkové skály žádná pěšina nevede, ale dá se to docela snadno vylézt.

ZAJÍMAVOSTI V OKOLÍ

Již dvakrát jsme kvůli návštěvě vyhlídek nad Otavou procházeli Pískem, tak

si o něm nyní něco povězme. Důvodem, proč byl Písek založen, bylo nerostné bohatství, konkrétně zlatonosný písek. Patrně již od konce 12. století stála rýžovnická vesnice na pravém břehu řeky Otavy. Vzniklá osada se jmenovala Na Písku. Později se z osady stala trhová ves s kostelem sv. Václava. Písecká těžba zlata skončila v 16. století. Několik pokusů o její vzkříšení nesplnilo očekávání. Písek, jehož jméno má původ v rýžování písku, je poprvé zmíněn v datační formulí listiny krále Václava I., vydané roku 1243. Václav I. začal nedaleko osady na skalnatém břehu stavět hrad. Město nebylo založeno jen pro těžbu zlata. Mělo zároveň ochraňovat Zlatou

stezku, která v těchto místech překračovala Otavu, a také být základnou královské moci. Všechny hlavní budovy (městský hrad, kamenný most, farní kostel, dominikánský klášter, rychta) vyrostly zároveň s opevněním pravděpodobně v průběhu pouhých dvou desetiletí, během nichž tu král vícekrát pobýval; v letech 1258–1265 s jedinou výjimkou každoročně. Roku 1778 bylo ve městě zřízeno gymnázium a v roce 1899 první škola lesnická. Koncem 19. století prošel Písek průmyslovým rozvojem. Roku 1875 bylo město propojeno železnicí s Prahou.

Po druhé světové válce se tvář Písku začala rychle měnit, ve městě byly založeny textilní firma JITEX, Kovosvit,

Elektropřístroj, postavila se zde jatka, rozvíjel se dřevařský průmysl. Nejvýznamnějšími pamětihodnostmi Písku jsou kamenný most, hrad, sladovna, kostel Narození Panny Marie, kostel Povýšení svatého Kříže, kostel svatého Václava, městská elektrárna, Zemský hřebčinec, Putimská brána, hotel Otava, památník Adolfa Heyduka, židovský hřbitov či Palackého sady. O Písku se s ohledem na relativně vysoký počet středních škol někdy říká, že je to město univerzitního charakteru. Skutečná univerzita se ve městě nenachází, ale od roku 2003 zde působí soukromá vysoká škola – Filmová akademie Miroslava Ondříčka vzniklá z VOŠ. V současné době žije v Písku zhruba 30 000 obyvatel.

Písecký kamenný most

Úpatí vyhlídkové skály Na Sekyrce

Pohled na Otavu pod vyhlídkou

Plošina vyhlídky Na Sekyrce

Písek, sladovna a městská elektrárna

Příchod k vyhlídce